

Tiedote perineaalityrätutkimuksesta ja suostumus tutkimukseen osallistumisesta

Tutkimuksen taustaa

Perineaalityrä on lantionpohjan lihasten heikkouden seurauksena syntyvä sairaus, johon sairastuvat tavallisimmin keski-ikäen ylittäneet kastroimattomat uroskoirat. Tyrän seurauksena lantionpohjan lihasten peräsuolelle antama tuki heikkenee, suoli pääsee laajenemaan ja sen toiminta vaikeutuu. Oireina ovatkin tyypillisesti ulostamisvaikeudet sekä näkyvä turvotus peräaukon vieressä. Sairauden tausta ja siihen johtavat syyt ovat huonosti tunnettuja.

Perineaalityrä voidaan hoitaa leikkauksella ja tyrän korjaukseen onkin kehitetty useita leikkausmenetelmiä. Tavallisimmin on käytössä menetelmä, jossa tyrä korjataan siirtämällä istuinluun päällä sijaitseva sisempi peittäjälihas tyräportin päälle ja ompelemalla se tyräportin reunoilla oleviin lihaksiin. Tyrä voidaan myös korjata käyttämällä erilaisia potilaan omista kudoksista peräisin olevia siirteitä tai synteettistä verkkomateriaalia. Leikkauksesta huolimatta perineaalityrän on todettu tutkimusten perusteella uusiutuvan jopa 30 % koirista. Lisäksi osalla koirista ulostamisongelmat ovat leikkauksen jälkeen jatkuneet, vaikka uutta tyrää ei havaittaisikaan.

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kartoittaa Yliopistollisessa eläinsairaalassa perineaalityrän vuoksi leikattavien koirien terveydentilaa ja mahdollisia tyrän syntymiseen johtaneita syitä. Lisäksi tavoitteena on vertailla kahdella eri tekniikalla leikattujen koirien toipumista, mahdollista tyrän uusiutumista ja pitkän aikavälin vointia leikkauksen jälkeen. Tutkimustulokset tullaan raportoimaan kansainvälisissä eläinlääketieteen julkaisuissa.

Tutkimukseen soveltuvat koirat

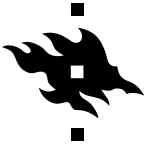
Tutkimukseen otetaan toispuoleisen tai molemminpuoleisen perineaalityrän vuoksi leikkaukseen tulevia koiria, joiden perineaalityrää ei ole aiemmin leikkauksella hoidettu ja joilla ei ole muita samanaikaisia vakavia perussairauksia (kuten vakava sydämen tai munuaisten vajaatoiminta).

Tutkimuksessa kerättävät tiedot ja tehtävät toimenpiteet

Tutkimuksen aikana koiranne perineaalityrä hoidetaan leikkauksella Yliopistollisessa eläinsairaalassa normaalien hoitokäytäntöjen mukaisesti. Jos tyrä on molemminpuolinen, tyrä leikataan yhdeltä puolelta kerrallaan. Toisen puolen leikkaus voidaan tehdä noin 2-4 viikkoa ensimmäisen puolen leikkauksen jälkeen.

Ennen leikkausta koirallenne tehdään leikkaustarkastuskäynnillä yleistutkimus, ortopedinen tutkimus, neurologinen tutkimus ja verinäytetutkimus perusveriarvojen tarkastamiseksi. Leikkaustarkastuskäynnillä saatte lisäksi täytettäväksi esitietokyselyn, jossa kartoitetaan koiranne oireita, oireiden kestoa ja voimakkuutta, ruokavaliota, allergioita ja muita mahdollisia tyrän syntymiseen vaikuttaneita tekijöitä.

Leikkauskäynnillä koiranne perineaalityrä leikataan ja tutkimukseen liittyen koirallenne tehdään ennen leikkausta anestesiassa lantion ja perineaalialueen tietokonetomografiatutkimus (TT) ja lihassähkökäyrä (EMG)- sekä hermon johtamisnopeuden tutkimus. TT-tutkimuksessa kartoitetaan

tyrän laajuutta, peräsuolen tilaa (mahdollinen laajentuminen ja kiertyminen), anaalirauhasten ja eturauhasen muutoksia sekä lannerangan loppuosan, lanne-ristiluuliitoksen sekä lonkkien muutoksia. EMG- ja hermon johtamisnopeustutkimuksessa koiranne lihasten ja hermolihaskudosten sähköistä toimintaa tutkitaan pienten lihaskudokseen asetettavien neulojen avulla. Tarkoituksena on kartoittaa mahdollisia perineaalilyrjän kanssa samanaikaisesti esiintyviä yleistyneitä ääreishermoston tai lihassairauksia. Ennen leikkausta koirallenne laitetaan epiduraalipuudutus laittamalla puudute joko lanne-ristiluväliin tai ristiluun ja ensimmäisen häntänikaman väliin. Koiranne leikataan siirtämällä istuinluun päältä sisempi peittäjälihas tai vaihtoehtoisesti reiden ulkopinnalta lihaskalvosierre tyräportin päälle. Epiduraalipuudutustekniikka ja leikkaustekniikka valitaan etukäteen satunnaistamalla. Leikkauksen suorittaa kokenut, eurooppalaisen pieneläinkirurgian erikoistumistutkinnon suorittanut eläinlääkäri. Tietokonetomografiatutkimuksen kesto on noin ½ tuntia, samoin lihassähkökäyrätutkimuksen noin ½ tuntia ja leikkauksen noin 2 tuntia. Leikkauksen jälkeen koiranne toipumista valvotaan sekä mahdollisia kipuoireita tarkkaillaan ja hoidetaan tarpeen mukaan. Koiranne pääsee kotiin omistajan kanssa sovitun mukaisesti joko 6 tunnin kuluttua leikkauksesta tai seuraavana päivänä kun epiduraalipuudutuksesta on kulunut 24 tuntia.

Tutkimukseen kuuluu leikkauksen lisäksi neljä kontrollikäyntiä seuraavasti

- 2 viikon kuluttua leikkauksesta (molemmipuolisessa tyrässä jälkimmäisestä leikkauksesta) sisältäen leikkaushaavan jälkitarkastuksen, yleistutkimuksen ja kivun arvioinnin.
- 3 kuukauden kuluttua leikkauksesta sisältäen yleistutkimuksen, kivun arvioinnin ja TT-tutkimuksen yleisanestesiassa. Tämän tietokonetomografiatutkimuksen tarkoituksena on selvittää, miten peräsuolen laajentumamuutokset ovat palautuneet tyrän korjauksen jälkeen ja miten tyrän korjaus on kestänyt.
- 6 kuukauden kuluttua leikkauksesta sisältäen yleistutkimuksen ja kivun arvioinnin.
- 12 kuukauden kuluttua leikkauksesta sisältäen yleistutkimuksen ja kivun arvioinnin.

Lisäksi pyydämme teitä täyttämään 2 viikon, 6 viikon, 3 kuukauden, 6 kuukauden sekä 12 kuukauden kuluttua leikkauksesta seurantakyselylomakkeen, johon voitte vastata sähköisesti e-lomakkeella tai kirjeitse käsin täytetyllä lomakkeella.

Tutkimuksen hyödyt ja siihen liittyvät riskit

Koiranne leikkaus ja epiduraalipuudutus tehdään yleisesti hyväksytyjä ja käytössä olevia nykyaikaisia tekniikoita käyttäen ja huolellista aseptiikkaa noudattaen. Tutkimukseen osallistuessaan koiranne saa leikkaushoidon lisäksi kattavan terveydentilan ja mahdollisten tyrälle altistaneiden tekijöiden kartoituksen ja koiranne vointia sekä oireita seurataan tarkoin vuoden ajan leikkauksen jälkeen.

TT-tutkimuksessa koiranne saama röntgensäteilyn annos on kerroskuvaustekniikasta johtuen tavalliseen röntgentutkimukseen verrattuna moninkertainen, mutta kuvauksen etuna koiranne lantion alueen luusto ja pehmytkudokset sekä niissä mahdollisesti havaittavat muutokset voidaan tarkasti ja kolmiulotteisesti kuvantaa.

TT-tutkimukset ja lihassähkökäyrä- sekä hermon johtamisnopeuden tutkimus tehdään koiranne ollessa yleisanestesiassa. Ennen yleisanestesiassa koiranne yleistila arvioidaan perusteellisesti nukutukseen liittyvien riskien ennakoimiseksi ja minimoimiseksi. Mikäli tutkimuksessa ilmenee löydöksiä, joiden perusteella koiranne nukutusriski on kohonnut, TT-tutkimusta tai lihassähkökäyrätutkimusta ei tehdä. TT-tutkimuksessa koirallenne annetaan lisäksi suonensisäisesti

varjoainetta, joka poistuu elimistöstä munuaisten kautta. Tämän vuoksi tutkimusta ei tehdä munuaisten vajaatoimintaa sairastaville koirille ja koiranne munuaisarvot tarkastetaan ennen varjoaineen antamista. Yliherkkyysoireet annettavalle varjoaineelle ovat hyvin harvinaisia.

Kontrollikäynneillä 2 viikkoa, 6 kk ja 12 kk leikkauksen jälkeen koirallenne tehdään vain yleistutkimus, josta ei aiheudu haittaa tai kipua.

Tutkimukseen liittyvät kustannukset

- Leikkaustarkastuskäynti laskutetaan Yliopistollisen eläinsairaalan hinnaston mukaisesti. Ortopedinen ja neurologinen tutkimus tehdään kuitenkin veloitusetta.
- Leikkauksikäynnistä laskutetaan materiaali-, lääke- ja hoitotyön osuus, kastrotiotoimenpide sekä 50 % perineaalityräleikkauksen toimenpidekustannuksesta ja 50 % anestesiatoimenpiteen kustannuksesta eli yhteensä noin 735 euroa (hinnaston mukainen hinta on 950 euroa).
- Molempipuolisen tyrän leikkauksenkustannus on kaksinkertainen, koska potilaalle tehdään kaksi leikkausta. Kastrotiotoimenpiteen kustannus kuitenkin jää toisessa leikkauksessa pois.
- Kontrollikäynnit 2 vk, 3 kk, 6 kk ja 12 kk leikkauksen jälkeen tehdään veloitusetta sisältäen tutkimussuunnitelman mukaiset toimenpiteet.

Koirallenne mahdollisesti ilmenevistä tyypillisesti perineaalityräleikkaukseen liittyvistä leikkaukskomplikaatioista (esim. haavatulehdus) tai perineaalityrän uusiutumisen aiheuttavat kustannukset laskutetaan normaalin hinnaston mukaisesti.

Tutkimuksen luvat

Etelä-Suomen aluehallintoviraston hankelupalautakunta (ELLA) on hyväksynyt tutkimussuunnitelman (päätoisnro ESAVI/4467/04.10.07/2017). Tutkimuksessa noudatetaan huolellista ja hyvää tutkimustapaa.

Oikeus keskeyttää tutkimus

Eläimen omistajalla on oikeus keskeyttää tutkimukseen osallistuminen syytä ilmoittamatta missä vaiheessa tahansa tutkimusta ilman, että se vaikuttaa eläimen saamaan hoitoon. Keskeyttäminen voidaan tehdä ilmoittamalla siitä tutkijalle kirjallisesti tai suullisesti. Keskeyttämisen jälkeen koirallenne mahdollisesti tehtävät tutkimukset ja toimenpiteet laskutetaan Yliopistollisen eläinsairaalan normaalin potilaskäytännön mukaisesti.

Tutkimuksesta vastaavan eläinlääkäriin yhteystiedot

Sari Mölsä, ELT, DipIECVS

sari.molsa@helsinki.fi, 0503102628

Pieneläinkirurgian yksikkö, Kliinisen hevos- ja pieneläinlääketieteen osasto

Eläinlääketieteellinen tiedekunta

PL57 (Viikintie 49)

00014 HELSINGIN YLIOPISTO

Suostumus perineaalityrätutkimukseen osallistumisesta

Suostun, että koirani osallistuu perineaalityrätutkimukseen. Minulle on selvitetty perineaalityrätutkimuksen tarkoitus, tutkimuksessa käytettävät tutkimusmenetelmät ja tutkimukseen liittyvät riskit.

Tuon koirani maksuttomille kontrollikäynneille tutkimussuunnitelman mukaisesti 2 vk, 3 kk, 6 kk ja 12 kk leikkauksen jälkeen. Annan luvan leikkauskäynnin yhteydessä yleisanestesiassa tehtäviin tietokonetomografia-, lihassähkökäyrä- ja hermon johtamisnopeuden tutkimuksiin sekä epiduraalipuudutustekniikan vertailuun ja 2 kk leikkauksen jälkeen yleisanestesiassa tehtävään kontrollitietokonetomografiatutkimukseen. Täytän ja palautan tutkimukseen liittyvän esitietokyselyn sekä seurantakyselyt 2 vk, 6 vk, 3 kk, 6 kk ja 12 kk leikkauksen jälkeen. Voin vetäytyä tutkimuksesta syytä ilmoittamatta, milloin tahansa ilman, että tämä vaikuttaa koirani saamaan hoitoon tai hoitosuhteeseen.

Omistaja: _____

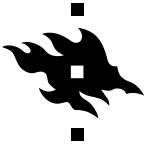
Koiran nimi: _____

Omistajan allekirjoitus: _____

Päivämäärä: _____

Kiitos, että koiranne voi osallistua perineaalityrätutkimukseen!

Tämä suostumuslomake on tehty kahtena kappaleena, joista tämä jää Omistajalle

Suostumus perineaalityrätutkimukseen osallistumisesta

Suostun, että koirani osallistuu perineaalityrätutkimukseen. Minulle on selvitetty perineaalityrätutkimuksen tarkoitus, tutkimuksessa käytettävät tutkimusmenetelmät ja tutkimukseen liittyvät riskit.

Tuon koirani maksuttomille kontrollikäynneille tutkimussuunnitelman mukaisesti 2 vk, 3 kk, 6 kk ja 12 kk leikkauksen jälkeen. Annan luvan leikkauskäynnin yhteydessä yleisanestesiassa tehtäviin tietokonetomografia-, lihassähkökäyrä- ja hermon johtamisnopeuden tutkimuksiin sekä epiduraalipuudutustekniikan vertailuun ja 2 kk leikkauksen jälkeen yleisanestesiassa tehtävään kontrollitietokonetomografiatutkimukseen. Täytän ja palautan tutkimukseen liittyvän esitietokyselyn sekä seurantakyselyt 2 vk, 6 vk, 3 kk, 6 kk ja 12 kk leikkauksen jälkeen. Voin vetäytyä tutkimuksesta syytä ilmoittamatta, milloin tahansa ilman, että tämä vaikuttaa koirani saamaan hoitoon tai hoitosuhteeseen.

Omistaja: _____

Koiran nimi: _____

Omistajan allekirjoitus: _____

Päivämäärä: _____

Kiitos, että koiranne voi osallistua perineaalityrätutkimukseen!

Tämä suostumuslomake on tehty kahtena kappaleena, joista tämä jää Yliopistolliseen eläinsairaalaan